

Reactie op Wijziging Besluit bouwwerken leefomgeving

De voorgestelde wijzigingen van het besluit bouwwerken leefomgeving bieden voor de verbetering van de milieuprestatie van gebouwen en de verduurzaming van de bouw kansen maar ook risico's. Natuur & Milieu staat positief ten opzichte van de aanscherping en uitbreiding van de milieuprestatie-eis voor gebouwen. Risico's zien wij in de herziening van de bepalingmethode, met name met betrekking de wetenschappelijke basis onder de keuze voor bepaalde milieucategorieën daarin.

Verbeterde aanscherpingen van de milieuprestatie-eis

Doel van het wijzigingsvoorstel is om door middel van een aanscherping van de eis een bijdrage te leveren aan de nationale doelstellingen voor het klimaatbeleid, het beleid ten aanzien van grondstoffen en met betrekking tot overige emissies. Wij ondersteunen dit van harte. Tegelijk blijven er naar onze mening een aantal kansen liggen.

Grote gebouwen hebben meer impact op alle genoemde doelstellingen dan kleine gebouwen. De MPG bevat echter alleen een relatieve score per m² die juist voor kleinere gebouwen hoger uitvalt. Om dit te ondervangen wordt er een correctiefactor voor kleinere woningen voorgesteld. Een goede stap, maar wij zijn van mening dat deze correctiefactoren breder geïmplementeerd kunnen worden zodat er effectiever wordt bijgedragen aan de genoemde overheidsdoelstellingen.

De inzichtelijkheid van de MPG-eis kan verhoogd worden door meer transparantie. Nu komt er één getal uit dat een complexe opbouw kent en daarmee op afstand staat van de werkelijkheid. Dat is niet goed voor het draagvlak in de samenleving. Bovendien is niet inzichtelijk aan welke overheidsdoelen er hoeveel wordt bijgedragen. Toch zijn de gegevens er wel. Door te verplichten om de diverse milieucategorieën in de MPG, zoals bijvoorbeeld de CO₂-uitstoot, inzichtelijk te maken per fase kan hierin wel worden voorzien zonder dat dit ingrijpend is voor de sector. Daarmee verschaft de MPG veel meer inzicht.

Belang van een robuuste milieuprestatie-eis

Het is naar onze mening van het groot belang dat de milieuprestatie-eis wetenschappelijk goed onderbouwd is, en daarmee robuust en toekomstbestendig. Dit garandeert namelijk dat de milieu-impact van gebouwen effectief wordt verminderd. Daarnaast voorkomt een goede wetenschappelijke basis dat er in de nabije toekomst weer wijzigingen moeten worden doorgevoerd. Het zorgt dus ook voor een consistent beleid waar de sector op kan bouwen.

Hoewel we als Natuur & Milieu de uitbreiding naar meer milieucategorieën in principe toejuichen, zien we bezwaren bij 7 milieucategorieën die momenteel onvoldoende wetenschappelijke onderbouwing hebben. Uit de toelichting blijkt niet op basis waarvan deze milieucategorieën wel zijn geselecteerd. Deze categorieën zijn: landgebruik, grondstofuitputting (metalen/mineralen & energiedragers), waterschaarste, ecotoxiciteit zoetwater, humane toxiciteit (kankerverwekkend & niet kankerverwekkend). Genoemde milieucategorieën zijn nog onvoldoende robuust.¹ Dat maakt dat niet goed is te zeggen in welke mate de score op deze categorieën ook werkelijk de milieu-impact weergeeft.

De beperkte robuustheid vertaalt zich ook in onzekerheid van de weegfactoren voor deze categorieën. Uit het CE-Delft Rapport "Milieuprijzen als weegfactor in de bepalingmethode milieuprestatie bouwwerken", dat als basis dient voor de weegfactoren, wordt duidelijk dat de waardering van de weegfactoren voor deze categorieën zeer onzeker zijn². Onzekere weegfactoren betekent dat onzeker is in hoeverre deze factoren de werkelijke milieu-impact voldoende weergeven én het betekent dat deze factoren in de nabije toekomst zeker aangepast zullen moeten worden.

We stellen daarom voor om de wijziging van de milieucategorieën zodanig aan te passen dat er naast de verplichte milieucategorieën uit de EU norm EN15804+A2 alleen de categorieën 'fijnstof' (robuustheidsniveau I) en 'ioniserende straling' (robuustheidsniveau II) worden meegenomen. Hiermee wordt én aangesloten op de Europese norm, én wordt er maximaal gestreefd naar goed wetenschappelijke onderbouwde MPG die toekomstbestendig is.

Graag zijn we bereid om onze zorgpunten en voorstellen mondeling toe te lichten.

Namens Natuur & Milieu,

Rik van der Ploeg
Senior Projectleider Grondstoffen & CE

¹ Sala, S., Cerutti, A. & Pant, R., 2018. Development of a weighting approach for the Environmental Footprint, Luxemburg: Publications Office of the European Union

² CE Delft, 2020, 'Milieuprijzen als weegfactor in de bepalingmethode milieuprestatie bouwwerken'. Pagina 18